

רשומות

הצעות חוק

24 במרס 1998

2712

כ"ו באדר התשנ"ח

עמוד

343 הצעת חוק איסור אפיית לילה (תיקון מס' 4) (ביטול החוק), התשנ"ח-1998

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם ועדת העבודה והרווחה של הכנסת:

הצעת חוק איסור אפיית לילה (תיקון מס' 4) (ביטול החוק),
התשנ"ח-1998*

ביטול החוק

1. חוק איסור אפיית לילה, התשי"א-1951' - בטל.

דברי הסבר

נוכח התקדמות החקיקה הסוציאלית לענין ההגנות הניתנות לעובד ולאור הסתירה שבין הוראות החוק והוראות חוק-יסוד: הופש העיסוק, מוצע לבטל את החוק ולאפשר אפייה גם בלילה.

נוסח החוק שמוצע לבטלו מובא כנספח לדברי ההסבר.

חבר הכנסת אליעזר זנדברג

חוק איסור אפיית לילה, התשי"א-1951 (להלן - החוק), אוסר על אפייה בין השעות 22:00 ל-06:00. בדברי ההסבר לחוק שפורסמו בהצעות חוק התשי"א, עמ' 153, נאמר כי האפייה בלילה מזיקה לבריאות העובד ויש לה השפעה רעה על כל אורח החיים של העובד, ומכיוון שאין היא הכרחית לקיום האספקה הוצע לאסור את האפייה בלילה.

* הצעת חוק מס' פ/1062; הועברה לוועדה ביום י"ח בתמוז התשנ"ז (23 ביולי 1997).
1 ס"ח התשי"א, עמ' 61; התש"ם, עמ' 135.

נספח לדברי ההסבר

חוק איסור אפיית לילה, התשי"א-1951^{2,1}

1. "אפייה" פירושו - אפיית לחם, חלה, עוגות, וכל מאפה קמת, לרבות כל עבודה הכרוכה באפייה, בין שהיא נעשית לפניו ובין לאחריה;
"ארגון עובדים רפרזנטטיבי" פירושו - ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים בענף האפייה;
"ארגון מעבידים רפרזנטטיבי" פירושו - ארגון מעבידים הנוגע בדבר ושחבריו מעבידים את המספר הגדול ביותר של עובדים בענף האפייה;
"מפקח עבודה" פירושו - מי שנתמנה מפקח עבודה כמשמעותו. בפקודת מחלקת העבודה, 1943;
"מפקח עבודה אזורי" פירושו - מפקח עבודה שנתמנה על-ידי שר העבודה להיות מפקח עבודה אזורי;
"לילה" פירושו - השעות שבין 22:00 ובין 06:00.

פירושים

2. אפייה בלילה אסורה.

איסור אפיית לילה

3. האוסור על פי סעיף 2 אינו חל על -

ירבאים מכלל האיסור

(1) אפיית הפרט לצרכי ביתו;

(2) אפיית מצות וביסקויטים למיניהם למכירה בסיטונות, במקום שהעבודה מתנהלת במשמרות ואיו בו אפייה אחרת.

4. (א) עבודת הכנה או גמר מותרות בשעות שקבע שר העבודה, בהודעה שפורסמה ברשומות, לאחר התייעצות עם ארגון העובדים הרפרזנטטיבי ועם ארגונים רפרזנטטיביים של מעבידים.

עבודת הכנה או גמר (תיקון התשי"ח)

1. ס"ח 69, התשי"א, עמ' 61.

תיקונים: ס"ח 240, התשי"ח, עמ' 39;

ס"ח 703, התשל"ג (12.7.1973), עמ' 176;

ס"ח 972, התש"ם (5.6.1980), עמ' 135.

2. חוק זה לא יחול על עבודתו של מגוייס לפי חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ו-1967 (ס' 26 לחוק הנ"ל).

(ב) עבודות הכנה הן -

(1) הסקת התנור;

(2) הכנת הבצק;

עבודת גמר היא -

רדיית המאפה מהתנור.

(ג) מספר בני האדם שיעבדו בעבודות הכנה או גמר המותרות

כאמור לא יעלה על -

(1) שנים - למשמרת של ארבעה עשר או פחות מזה;

(2) שלושה - למשמרת של יותר מארבעה עשר.

אפיית לילה

במקרים מיוחדים

5. (א) אפייה בלילה מותרת, אם מאורע שאין לראותו מראש, או קלקול במכונות או בציוד, מחייבים זאת, כדי למנוע הפרעה רבה במהלך העבודה.

אפו בלילה על פי סעיף קטן זה, תימסר, לכל המאוחר למחרת היום, הודעה על כך בכתב למפקח עבודה אזורי, ולא ימשיכו לאפות בלילה אלא אם נתן המפקח היתר בכתב ולפי התנאים שנקבעו בהיתר.

(ב) בלילה הקודם לחג, לשבת או ליום מנוחה שבועי אחר שבו אין

אופים באותו מקום - מותרת האפייה.

היתר אפיית לילה

(תיקונים:

התשי"ח, התשל"ג)

6. (א) שר העבודה רשאי להתיר אפייה בלילה או בשעות מסויימות של הלילה -

(1) בתקופה שבה קיים במדינה מצב של חירים בתוקף הכרזה לפי סעיף 9(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, וכן בשעה שצרכי המדינה או צרכי ההספקה מחייבים זאת;

(2) לצרכים דחופים של צבא-הגנה לישראל;

(3) במקומות ישוב ובחדשי השנה שתנאי האקלים מחייבים זאת;

(4) לשם אספקת מצות לחג פסח;

(5) במוצאי חג, שבת או יום מנוחה שבועי אחר שבו אין אופים באותו מקום.

(ב) שר העבודה רשאי להתיר אפייה החל משעה 05:00; היתר לפי

סעיף קטן זה יכול להיות לכל שטח המדינה, לאזור מסויים או לעונה מסויימת.

(1)(ב) שר העבודה רשאי, לתקופה שיקבע, להתיר אפיה החל משעה 04:00 אם הוסכם על כך בין ארגון מעבידים שהוא, לדעת השר, יציג בענף האפיה וארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים בענף זה, ובלבד שההיתר לא יעבור את תקופת ההסכם.

(2) שר העבודה, באישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאי להאריך היתר כאמור עד לששה חדשים מתום תקופתו של ההסכם אם נראה לו כי הנסיבות מצדיקות את הארכת ההיתר.

(3) בהארכת היתר כאמור לא יהיה כדי לפגוע בזכויות שהיו לעובדים על פי ההסכם שתמה תקופתו.

(ג) שר העבודה רשאי לקבוע תנאים להיתר, שתכליתם לשמור על בריאותם של העוסקים באפייה, על בטחונם ועל רווחתם.

(ד) היתר יכול להיות כללי או מיוחד; הודעה על מתן היתר כללי וכן התנאים שנקבעו לאותו היתר בתוקף סעיף קטן (ב) והודעה על היתר שניתן לפי סעיף קטן (ב1) ותקופת תקפו יפורסמו ברשומות.

(ה) היתר מיוחד יוצג על ידי מי שניתן לו ההיתר, הצגה נראית לעין, במקום שבו מעבידים לפיו.

(ו) לא יינתן היתר, חוץ מהיתר על פי סעיף קטן (א1) ר(2), אלא לאחר התייעצות עם ארגון העובדים הרפראזנטטיבי ועם ארגונים רפראזנטטיביים של מעבידים.

(ז) שר העבודה רשאי בכל עת לבטל היתר.

7. (א) סמכויותיו של מפקח עבודה, ביחס לכל מקום שיש לו יסוד להניח שיש בו אפייה שחוק זה חל עליה, הן כסמכויותיו של מפקח עבודה לפי סעיף 10(1) לפקודת מחלקת העבודה, 1943.

(ב) מפקח עבודה רשאי לחקור כל אדם הנמצא במקום שאליו בא מפקח העבודה בתוקף סמכויותיו לפי סעיף קטן (א), בכל ענין הנוגע לחוק זה, אך לא יידרש אדם ליתן תשובה או עדות העלולה לגלגל עליו אשמה.

מפקח עבודה רשאי לרשום בפרוטוקול את תשובותיו והודעותיו של הנחקר.

סמכויות מפקח
עבודה

(ג) דין פרוטוקול שנרשם לפי סעיף קטן (ב) כדין פרוטוקול (הודעה) שנרשם לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), והסעיפים 3 ו-4 לאותה פקודה חלים עליו.

8. (א) מי שהעביד אדם באפייה בניגוד להוראות חוק זה או שלא בהתאם לתקנות או להיתר לפיו, דינו - קנס חמש מאות לירות או מאסר חודש אחד; נתחייב אדם בדין לפי סעיף קטן זה לאחר שכבר נתחייב לפיו בשתי השנים שלפני כן, דינו - מאסר שני חדשים.

(ב) מי שאפה בלילה בניגוד להוראות חוק זה או שלא בהתאם לתקנות או להיתר שניתנו לפיו, כשאין הוא מועבד על ידי אדם אחר, דינו - קנס חמש מאות לירות או מאסר חודש אחד; נתחייב אדם בדין לפי סעיף קטן זה לאחר שכבר נתחייב לפיו בשתי השנים שלפני כן, דינו - מאסר שני חדשים.

9. חברה, אגודה שיתופית או כל גוף אחר, שהעבירה, בניגוד לחוק זה או שלא בהתאם לתקנות או להיתר שניתנו לפיו, רואים כאחראי לעבירה גם כל חבר הנהלה, מנהל או פקיד של אותו גוף ואפשר להביאו לדין ולהענישו כאילו עבר הוא את העבירה אם לא הוכיח אחד משני אלה:

(1) שהעבירה נעברה שלא בידיעתו;

(2) שנקט בכל האמצעים הנאותים כדי להבטיח שהוראות חוק זה בקשר לעבירה הנידונה - יקוימו.

10. לצורך סעיף 8 דין אגודה שיתופית ביחס לחבריה כדין מעביד ביחס לעובדיו.

11. (בוטל).

12. שר העבודה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

13. (א) שר העבודה רשאי להעביר את סמכותו לפי סעיף 6, ליתן היתר מיוחד ולבטלו.

עבירות ועונשים
(תיקון התשי"ח)

אחריותם של
חברי הנהלה
ושל מנהלים

דין אגודה
שיתופית

(תיקון התש"ס)

ביצוע ותקנות

העברת סמכויות

(ב) הודעה על העברת סמכויות על פי סעיף קטן (א) תפורסם ברשומות.

14. חוק זה אינו בא למעט מכל זכות הנתונה לעובד לפי חוק, הסכם קיבוצי, חוזה-עבודה או נוהג.

תחילת תוקף

גולדה מאירסון
שרת העבודה

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

חיים ווייצמן
נשיא המדינה